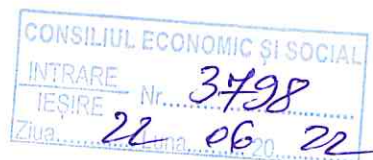

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Ordonanță de Urgență a Guvernului

privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Măsurile prevăzute în proiectul de act normativ sunt cuprinse în pachetul „Sprijin pentru România” și sunt inițiate de Ministerul Finanțelor.

2.2. Descrierea situației actuale

În contextul în care, pe fondul unei creșteri accelerate a prețurilor pentru produsele energetice și, implicit, a cheltuielilor cu utilitățile înregistrate la nivel companiilor și gospodăriilor, ne confruntăm concomitent și cu criza generată de invazia militară a Rusiei în Ucraina, pentru limitarea riscurilor de majorare a restanțelor față de furnizori, stat și bănci și încetinirea fluxurilor monetare din economie, cauzate de manifestarea unei crize temporare de lichiditate la nivelul debitorilor, cu efecte negative asupra întregii activități economice, este necesară intervenția statului în vederea protejării interesului general public prin amânarea la plată pe o perioadă determinată a ratelor, dobânzilor și comisioanelor acordate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebankare unor anumite categorii de debitori.

Din cauza acestor evoluții nefavorabile măsura menționată este necesar a fi luată după doi ani de la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori, prin care au fost amânate la plată obligațiile mai sus menționate în contextul pandemiei COVID-19.

În contextul pandemiei COVID în România, apelul la moratoriile legiferați prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020 a reprezentat aproximativ 15 la sută din creditele sectorului real. Rata creditelor neperformante pentru aceste împrumuturi este de 11 la sută la decembrie 2021, de aproximativ 3 ori mai ridicată decât în cazul debitorilor care nu au apelat la această facilitate. Însă, având în vedere procentul relativ redus al creditelor care au beneficiat de moratorii, soliditatea sistemului bancar, reflectată de indicatorii prudențiali, nu a fost afectată negativ de această măsură.

Din perspectiva companiilor nefinanciare, creșterile de prețuri pentru produsele energetice și carburant se reflectă într-o primă etapă direct, prin creșterea cheltuielilor cu utilitățile și, respectiv, prin deteriorarea indicatorilor de sănătate economico-financiară.

Au fost identificate aproximativ 43 de mii de companii (reprezentând 6 la sută din numărul de firme active în anul 2020, respectiv 5 la sută din cifra de afaceri agregată și 8 la sută din totalul salariaților) cu o pondere a cheltuielilor cu utilitățile mai mare de 5 la sută în totalul costurilor de producție, considerate a fi cele mai vulnerabile și prezentând risc ridicat în contextul creșterilor de prețuri de pe piața energiei.

Pe fondul unei majorări prelungite ale acestor prețuri și, implicit ale cheltuielilor cu utilitățile la nivel de companie, se pot materializa și efectele de runda doi, conducând la sporirea restanțelor față de furnizori, stat și bănci și încetinirea fluxurilor monetare din economie, cu efecte negative asupra întregii activități economice, inclusiv asupra situației financiare a populației. De asemenea, această persistență ar putea duce la închiderea sau limitarea unor capacități de producție din sectoarele energo-intensive, ceea ce ar provoca unele blocaje pe linia lanțurilor de aprovizionare sau la exacerbarea celor existente, efecte care ajung de asemenea să fie resimțite inclusiv la nivelul persoanelor fizice.

Totodată, creșterile prețurilor la energie determină la nivelul populației majorarea cheltuielilor cu utilitățile precum și, ca efect de runda a doua, creșterea cheltuielilor curente, de exemplu ca urmare a sporirii prețurilor la alimente. În data de 4 martie a.c., indicele prețurilor la alimente (FFPI) al Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a înregistrat cel mai înalt nivel aferent lunii februarie a.c., în termeni reali, depășind nivelul din anul 1974. Indicele FFPI urmărește modificarea lunară a prețurilor internaționale ale unui coș de mărfuri alimentare.

Concomitent, se amplifică războiul dintre Rusia și Ucraina care are de asemenea un impact negativ asupra economiei pe multiple canale. Rolul firmelor românești cu capital rusesc în ansamblul companiilor nefinanciare este redus, acestea având un aport de 0,1 la sută din valoarea adăugată brută generată de sectorul respectiv iar expunerile instituțiilor de credit din România față de companiile autohtone cu capital rusesc sunt foarte reduse (0,05 la sută din totalul expunerilor față de sectorul companiilor nefinanciare în luna decembrie 2021). De asemenea, aportul companiilor cu capital din Ucraina la activitatea economică este nesemnificativ, atât în ce privește valoarea adăugată brută a companiilor nefinanciare cât și în ce privește valoarea creditelor acordate acestor societăți comerciale. O altă categorie care ar putea fi afectată de războiul din Ucraina este cea a companiilor care desfășoară activități de export și import cu cele două state implicate. Este de așteptat ca impactul conflictului să fie resimțit într-o măsură mai ridicată de către companiile care exportă către aceste țări, având în vedere că le-ar putea fi afectată piața de desfacere și implicit, veniturile. Astfel, au fost identificate un număr de 373 companii exportatoare către Rusia sau Ucraina. Deși numărul lor este redus, rolul acestora în economie este mai ridicat.

În anul 2020, firmele respective generau 6,2 la sută din valoarea adăugată brută a sectorului companiilor nefinanciare, dețineau 7,3 la sută din activele totale și angajau 4,6 la sută din numărul total al salariaților acestui sector. La finalul anului 2021, un număr de 196 dintre aceste companii dețineau expuneri bancare de aproximativ 4 la sută din totalul expunerilor bancare față de companiile nefinanciare. Cu toate acestea, ponderea activităților comerciale derulate cu Rusia și Ucraina în totalul cifrei de afaceri generate de aceste firme este de numai circa 6 la sută.

În concluzie, deși impactul direct asupra economiei, evaluat ținând cont de ponderea acționariatului rusesc și ucrainian în capitalul companiilor din România și de companiile care desfășoară activitate de import-export cu cele două țări, este redus, impactul indirect al evoluțiilor economice viitoare de pe plan internațional poate fi unul substanțial, ca urmare a efectelor de runda a doua generate de evoluțiile adverse la

nivelul altor economii, în special cele cu care România are un nivel de interconectivitate ridicat (cum ar fi Germania, Italia, Franța sau alte state UE), cu consecințe negative atât la nivelul companiilor, cât și la al persoanelor fizice.

2.3. Schimbări preconizate

Prezentul act normativ are în vedere crearea unor facilități privind obligațiile de plată a ratelor și dobânzilor scadente aferente împrumuturilor acordate debitorilor persoane fizice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, întreprinderilor mici și mijlocii, profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei și persoane juridice după cum urmează:

1. Moratoriul se adresează atât persoanelor juridice, cât și persoanelor fizice afectate de această criză și prevede posibilitatea amânării la plată pe baza solicitării adresate de debitor către creditor pe o perioadă limitată de până la 9 luni,

2. Obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către creditori până la data de 30 aprilie 2022, se suspendă la cererea debitorului pentru o perioadă de cel mult 9 luni,

3. Pentru debitorii persoane juridice se prevede prezentarea unei declarații pe propria răspundere (i) privind afectarea, în sensul scăderii, cu minimum 25%, a mediei rezultatelor lunare pe ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată comparativ cu perioada similară a anului 2021. În situația debitorilor care nu au o perioadă similară de raportare în anul 2021, fiind înființați cu mai puțin de 1 an în urmă, analiza se va realiza prin raportare la media rezultatelor de la înființare, (ii) privind angajamentul de a nu distribui/plăți dividende și de a nu acorda sau rambursa credite către acționari pe perioada aplicării facilității de amânare la plată cu excepția întreprinderilor publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare (iii) și privind faptul că nu înregistrează un nivel al activului net sub nivelul unei valori egale cu jumătate din capitalul social. De asemenea, creditorii trebuie să se asigure că respectivii debitori nu au înregistrat incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăți în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 (șase) luni anterioare datei solicitării precum și că nu înregistrează un nivel al activului net sub nivelul unei valori egale cu jumătate din capitalul social, potrivit situațiilor financiare anuale la 31.12.2021.

4. Pentru debitorii persoane fizice se prevede prezentarea declarației pe propria răspundere cu privire la faptul că au înregistrat o creștere cu minimum 25% a cheltuielilor medii lunare, ca urmare a creșterii prețurilor în contextul crizei actuale, în ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată comparativ cu perioada similară a anului 2021;

5. Debitorii, atât persoane fizice, cât și persoane juridice, pot solicita amânarea la plată doar pentru creditele pentru care nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată și pentru care nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/ un plan de restructurare a datoriei acordat de comun acord cu creditorul în ultimele 3 luni (care corespund perioadei de declanșare a crizei actuale, pentru a nu evita dublarea măsurilor de sprijin);

6. Debitorii, atât persoane fizice, cât și persoane juridice, nu trebuie să se afle în insolvență/incapacitate de plată la data solicitării amânării la plată. Această condiție, în plus față de cea care prevede lipsa restanțelor la plată se justifică prin faptul că în starea de insolvență debitorul a beneficiat deja de un plan de restructurare a datoriei calibrat pe măsura posibilităților de rambursare specifice acestei situații nefavorabile;

7. Proiectul stabilește capitalizarea dobânzii la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare, singura excepție prevăzută fiind pentru dobânzile amânate la plată aferente creditelor ipotecare acordate persoanelor fizice prin programul Noua Casă, cu modificările și completările ulterioare aduse programului. În acest caz, dobânda aferentă perioadei de suspendare reprezintă o creanță distinctă, căreia i se aplică o dobândă de 0% și pentru care statul, prin Ministerul Finanțelor, acordă creditorilor o garanție pentru riscul de neplată. Această prevedere se justifică prin necesitatea direcționării garanției statului doar către persoanele cele mai vulnerabile din punct de vedere al evoluției venitului disponibil;

8. Referitor la comisioanele amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se prevede ca acestea să se plătească conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare;

9. Prelungirea, prin efectul legii, a perioadei de valabilitate a garanțiilor aferente creditelor, corespunzător perioadei cu care se prelungește creditul ca urmare a amânării la plată. În cazul creditelor garantate, inclusiv al celor garantate în cadrul programelor guvernamentale, toate garanțiile aferente contractului de credit se mențin. Efectele modificării contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se extind, prin efectul legii, asupra oricăror codebitori, garanți, inclusiv fideiusori, care au garantat obligația debitorului, precum și oricăror altor părți ale contractului de credit astfel modificat, și devin opozabile acestora fără încheierea de acte adiționale și fără acceptul expres al acestora. Fiecare creditor informează o singură dată, cel târziu în data de 30 august 2022, garantul cu privire la creditele garantate de acesta, care fac obiectul amânării la plată conform prezentei ordonanțe de urgență ;

10. Limitarea aplicării moratorului în sensul acordării posibilității de a beneficia de amânare la plată o singură dată pentru obligațiile aferente unui credit contractat de un debitor. Această limitare nu afectează posibilitatea solicitării de amânare la plată de către un debitor pentru toate împrumuturile în sold;

11. Stabilirea datei de referință față de care se calculează termenul până la care creditorul transmite modificarea clauzelor contractuale, în funcție de data la care aceasta a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor;

12. Excluderea din categoria tranzacțiilor vizate de moratoriu a facilităților revolving. În cazul facilităților de tip revolving nu există grafic de rambursare a principalului. Deși există obligația de plată a dobânzii, cuantumul acesteia este nesemnificativ, dat fiind că dobânda se calculează la un sold actualizat zilnic, care ține cont atât de eventualele plăți cât, și de eventuale încasări care nu pot fi previzionate. Astfel, nu se justifică aplicarea moratorului din perspectiva beneficiului adus debitorului;

13. În contextul creditelor „Noua Casă”, ale căror dobânzi au făcut/fac obiectul unei duble amânări la plată, atât conform prezentei ordonanțe de urgență, cât și conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, au fost introduse prevederi prin care să se precizeze, distinct, tratamentul privind plata amânată și garanțiile aferente, pentru a se evita o posibilă dublă garantare de către stat a acestor creanțe, cu impact în subevaluarea indicatorilor prudențiali (cum ar fi: provizioanele și cerințele de fonduri proprii);

14. Prin prezentul act normativ se reglementează sursa de plată a garanțiilor acordate de FNGCIMM IFN SA, recuperarea creanțelor bugetare și calculul obligațiilor fiscale accesorii de către Agenția Națională de Administrare Fiscală în baza Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, condițiile reglementate asigură o aplicare generală a moratoriilor, cu rigori de eligibilitate care să țină cont atât de un comportament prudent, cât și, deopotrivă, de necesitatea luării de măsuri în sensul protejării interesului public general, respectiv care să susțină persoanele fizice, precum și companiile afectate de criza actuală.

2.4. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Principalele avantaje ale facilității implementate prin prezentul proiect de act normativ:

- Sprijin acordat debitorilor ale căror venituri/rezultate au fost afectate de creșterea prețurilor, inclusiv la alimente și utilități, determinată direct sau indirect de criza energetică și de invazia Rusiei în Ucraina;
- Menținerea lichidității necesare desfășurării activității economice pe perioada de influență a factorilor negativi enumerați anterior.

3.2. Impactul social

Actul normativ se adresează debitorilor persoane fizice afectați de efectele generate de creșterea prețurilor, inclusiv la alimente și utilități, determinată direct sau indirect de criza energetică și de invazia Rusiei în Ucraina prin scăderea veniturilor.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.4. Impact macroeconomic

Rezultatele implementării acestei facilități vor avea ca efect menținerea în activitate a companiilor implicit a locurilor de muncă furnizate de acestea pe perioada în care se manifestă efectele generate de creșterea prețurilor, inclusiv la alimente și utilități, determinată direct sau indirect de criza energetică și de invazia Rusiei în Ucraina și protejarea persoanelor fizice a căror venituri au fost afectate în aceasta perioada.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prin prezentul proiect de act normativ prin crearea facilității de amânare a ratelor, dobânzilor și comisioanelor bancare atât persoanele fizice cât și cele juridice vor avea la dispoziție resurse financiare suplimentare pentru depășirea situației excepționale generate de creșterea prețurilor, criza energetică și invazia Rusiei în Ucraina.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ va avea impact favorabil asupra mediului de afaceri prin suspendarea pe termen de maxim 9 luni a cheltuielilor aferente creditelor contractate anterior datei de 30 aprilie 2022 în scopul susținerii activității curente pe perioada de

influență a creșterii prețurilor, inclusiv la alimente și utilități, determinată direct sau indirect de criza energetică și de invazia Rusiei în Ucraina.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) , inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
	2022	2023	2024	2025	2026	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:	Proiectul de act normativ nu presupune o creștere/diminuare a veniturilor bugetare. Garanțiile acordate majorează datoria publică guvernamentală.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor	Proiectul de act normativ nu presupune o					

bugetare, în plus, din care:	creștere/diminuare a cheltuielilor bugetare. Garanțiile acordate majorează datoria publică guvernamentală.
1. buget de stat, din acesta: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii	
1. bugete locale: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii	
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii	
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	În situația executării garanției de stat, suma reprezentând valoarea de executare a garanțiilor care nu au fost recuperate în exercițiul financiar aferent anului în care a fost plătită reprezintă cheltuielile a bugetului de stat.
a) buget de stat	
b) bugete locale	
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuielile respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul	
4.8. Alte informații	Impactul financiar va fi pozitiv prin menținerea activității companiilor și implicit a numărului de angajați, situația actuală ducând spre o îngreunare a activității economice în special a IMM-urilor în absența intervenției statului, prin suspendarea plății ratelor scadente a dobânzilor și comisioanelor la creditele bancare contractate anterior datei de 30 aprilie 2022.

La momentul acordării, garanțiile care vor fi emise nu reprezintă plăți din bugetul de stat, ci determină exclusiv majorarea datoriei publice.
Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Nu este cazul</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Ordin al ministrului finanțelor pentru aprobarea normelor de implementare a prezentului act normative și pentru aprobarea modelului convenției de garantare și implementare încheiate între FNGCMM și creditor. Reglementări ale Băncii Naționale a României privind modalitatea, periodicitatea și formularele de raportare a expunerilor care fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență.</p>
<p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice</p> <p>a) descrierea impactului legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;</p> <p>b) prezentarea normelor cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE</p> <p>5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.6. Alte informații- Nu e cazul</p>
Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu e cazul</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Nu este cazul</p>

<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale.</p> <p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ - Este necesar avizul Consiliului legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Nu este cazul</p> <p>c) Consiliul Economic și Social - Este necesar avizul Consiliului Economic și Social</p> <p>d) Consiliul Concurenței - Este necesar avizul Consiliului Concurenței.</p> <p>e) Curtea de Conturi - Nu este cazul</p> <p>f) Departamentul pentru Relația cu Parlamentul - Este necesar avizul Departamentului pentru Relația cu Parlamentul.</p> <p>g) Comisia de Dialog Social - Este necesar avizul Comisiei de Dialog Social</p>
<p>6.6. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p> <p>Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.</p> <p>Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului a fost publicat pe situl Ministerului Finanțelor.</p> <p>Proiectul de act normativ a fost inițiat în condițiile art. 7 alin (13) din Legea nr. 52/2003.</p>
<p>7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>Secțiunea a 8-a</p> <p>Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ</p>
<p>8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>8.2. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>

Față de cele prezentate, supunem aprobării proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancale anumitor categorii de debitori.

Ministrul finanțelor

Adrian CĂCIU

Avizăm

Viceprim-ministru, ministrul transporturilor și infrastructurii

Sorin Mihai GRINDEANU

Ministrul Economiei

Florin Marian SPĂTARU

Ministrul antreprenoriatului și turismului

Constantin - Daniel CADARIU

Guvernatorul Băncii Naționale a României

Mugur ISĂRESCU

Ministrul Justiției

Marian-Cătălin PREDOIU

**Ordonanța de urgență nr. /2022
privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții
financiare nebankare anumitor categorii de debitori**

Având în vedere contextul actual caracterizat de creșterea prețurilor, inclusiv la alimente și utilități, determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina,

Luând în considerare creșterea ratei inflației până la 13,76% la sfârșitul lunii aprilie a anului curent, inflația fiind pe o traiectorie ascendentă încă din toamna anului 2021, pe fondul acutizării crizei energetice europene,

Având în vedere Raportul BNR asupra inflației din luna mai 2022 prin care se estimează că rata anuală a inflației va rămâne la niveluri de peste 10% până în trimestrul II al anului 2023, urmând ca în primul trimestru al anului 2024 să scadă la un nivel de 6%,

Faptul că evoluția conflictului militar din Ucraina, contextul geopolitic și impunerea de sancțiuni au intensificat problemele pe latura ofertei care afectau deja o serie de piețe cheie la nivel global, în special cele ale materiilor prime, acest fapt generând presiuni inflaționiste suplimentare și încetiniri de ritm ale activității economice,

Creșterea accentuată a costurilor de împrumut, de la începutul anului curent indicele ROBOR la 3 luni înregistrând o dublare de la aproximativ 3% la 6%,

Întrucât statul este obligat să ia măsuri pentru combaterea efectelor negative care influențează situația economică a unor categorii de debitori și având în vedere că prevenirea unui impact negativ generalizat al creșterii prețurilor vizează interesul general public iar contextul mai sus prezentat constituie o situație de urgență și extraordinară, cu impact general, care nu a putut fi previzionată și pentru care nu există alte mijloace de diminuare a riscurilor pentru economie, reglementarea acestei situații nu poate fi amânată,

Întrucât conform reglementărilor actuale este permis împrumutătorilor, instituții bancare și nebankare, să amâne la plată creditele oricărui debitor afectat de criza actuală,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. - În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) creditori - instituții de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, și instituții financiare nebankare definite potrivit Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare, cu modificările și completările ulterioare, precum și

sucursalele instituțiilor de credit și ale instituțiilor financiare nebankare din străinătate care desfășoară activitate pe teritoriul României;

b) debitori - persoanele fizice, inclusiv persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale ce funcționează potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei și persoanele juridice din contractele de credit, respectiv leasing, cu excepția instituțiilor de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

c) scrisoare de garanție - angajamentul irevocabil și necondiționat prin care Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, denumit în continuare F.N.G.C.I.M.M., se obligă în numele și contul statului să plătească creditorului sumele care reprezintă dobânzi amânate la plată aferente creditelor, contractate de persoane fizice, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului "Noua casă", aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, care beneficiază de facilitatea de suspendare a plăților în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, pentru care F.N.G.C.I.M.M., în baza mandatului acordat de către Ministerul Finanțelor, acordă o garanție în numele și contul statului în baza convenției încheiate cu creditorul prevăzut la lit. a). Valabilitatea scrisorii de garanție este de maximum 5 ani;

d) garant - statul prin Ministerul Finanțelor reprezentat prin F.N.G.C.I.M.M. pentru garanțiile acordate în numele și contul statului;

e) garanție de stat - angajament expres, necondiționat și irevocabil asumat de F.N.G.C.I.M.M., în numele și în contul statului, care acoperă pierderea suportată de creditor, ca urmare a producerii riscului de credit conform scrisorii de garanție prevăzute la lit. c);

f) riscul de credit - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitorii persoane fizice a obligațiilor ce le revin de rambursare a dobânzilor suspendate la plată, aferente facilității garantate de stat.

g) activ net - diferența între totalul activelor și totalul datoriilor debitorilor constituiți potrivit Legii societăților nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. - (1) Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, cu modificările ulterioare, și ale Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către

creditori până la data de 30 aprilie 2022, se suspendă la cererea debitorului pentru o perioadă cuprinsă între minimum o lună și maximum 9 luni.

(2) Debitorii pot beneficia o singură dată de suspendarea obligațiilor de plată pentru fiecare împrumut, potrivit prezentei ordonanțe de urgență .

Sunt exceptate de la aplicarea prezentei ordonanțe de urgență facilitățile revolving, inclusiv cele de tipul cardurilor de credit, a overdraft-ului și a liniilor de credit acordate atât debitorilor persoane fizice, cât și debitorilor persoane juridice.

(3) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor , precum și în Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului "Noua casă", cu modificările și completările ulterioare, poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată.

(4) Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor, aceștia procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.

(5) Facilitatea prevăzută la alin. (1) poate fi acordată doar pentru creditele care nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată.

(6) Măsura prevăzută la alin. (1) se acordă exclusiv debitorilor care au fost afectați financiar de situația gravă generată de criza actuală, conform normelor de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, așa cum rezultă din evaluările efectuate de creditori cu privire la îndeplinirea cerințelor din prezenta ordonanță de urgență.

(7) Pe perioada aplicării facilității de amânare la plată, debitorii persoane juridice, cu excepția întreprinderilor publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, nu pot distribui și nu pot plăti dividende și nu pot acorda sau rambursa credite către acționari.

Art. 3. - (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor de principal, dobânzilor și comisioanelor, debitorii trimit creditorilor o solicitare în acest sens, în format letric sau prin mijloace electronice de comunicare, la datele de contact stipulate în contractul de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, cel mai târziu în termen de 30 de zile calendaristice de la data la care devin aplicabile prevederile prezentei ordonanțe de urgență conform art. 7. Solicitarea trebuie însoțită de declarațiile pe proprie răspundere prevăzute la art. 6.

(2) Debitorul poate opta prin solicitarea transmisă creditorului să suspende obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, pentru o perioadă cuprinsă între minimum o lună și maximum 9 luni.

(3) Creditorul analizează solicitarea și o aprobă în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării care îndeplinește cerința de la alin.(1), dacă sunt îndeplinite condițiile din prezenta ordonanță de urgență.

(4) Pentru solicitările aprobate conform alin. (3), prelungirea duratei contractuale menționate la art. 2 produce efecte de la data la care debitorul a comunicat creditorului solicitarea de suspendare.

Art. 4. - (1) Dobânda datorată de debitori corespunzătoare sumelor scadente a căror plată este suspendată potrivit art. 2 se capitalizează la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare. Capitalul astfel majorat se plătește eșalonat pe durata rămasă până la noua maturitate a creditelor, ulterior perioadei de suspendare. Comisioanele amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru creditele contractate de persoane fizice, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare. Acest regim nu se aplică plăților scadente în perioada de amânare la plată potrivit prezentei ordonanțe de urgență, aferente creanței prevăzute de art. 4 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Plățile scadente aferente creanței prevăzute la art. 4 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, pot fi amânate la plată pe perioada prevăzută la art. 2 alin.(1), fără percepere de dobânzi pentru această perioadă. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează, ulterior perioadei de suspendare acordate potrivit prezentei ordonanțe de urgență, eșalonat numai pe durata rămasă, determinată conform prevederilor dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020.

Art. 5. - (1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, garantează în proporție de 100% plata dobânzii calculate potrivit art. 4 alin. (2) aferentă creditelor contractate de debitori persoane fizice în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În scopul prevăzut la alin. (1), prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor este autorizat să mandateze F.N.G.C.I.M.M. în vederea emiterii de scrisori de garanție în numele și în contul statului în favoarea creditorilor. Acordarea și derularea garanțiilor de stat se realizează pe baza unei convenții de garantare și implementare încheiate între F.N.G.C.I.M.M. și creditorii. În aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Finanțelor elaborează normele de aplicare, care cuprind și modelul convenției de garantare și implementare, care se aprobă prin Ordin al ministrului finanțelor în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Modificarea contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se produce prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale. În termen de 30 de zile de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete

transmise de debitor, creditorul notifică debitorului clauzele contractuale modificate pentru implementarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

În cazul creditelor garantate, inclusiv al celor garantate în cadrul programelor guvernamentale, toate garanțiile aferente contactului de credit se mențin. Efectele modificării contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se extind prin efectul legii asupra oricăror codebitori, garanți, inclusiv fideiusori, care au garantat obligația debitorului, precum și a oricăror alte părți ale contractului de credit astfel modificat, și devin opozabile acestora fără încheierea de acte adiționale și fără acceptul expres al acestora. Perioada de valabilitate a garanțiilor aferente creditelor se prelungește corespunzător perioadei cu care se prelungește creditul ca urmare a amânării la plată.

Fiecare creditor informează o singură dată, cel târziu până în data de 30 august 2022, inclusiv garantul cu privire la creditele garantate de acesta, care fac obiectul amânării la plată conform prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Fiecare creditor comunică F.N.G.C.I.M.M. pe propria răspundere valoarea totală a angajamentului de garantare rezultat din cumularea sumelor de plată conform graficelor de eșalonare a plății sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori potrivit alin. (1).

(5) După efectuarea plății valorii de executare a garanției de Ministerul Finanțelor, F.N.G.C.I.M.M. întocmește un titlu de creanță prin care se individualizează obligațiile de plată ale persoanelor fizice beneficiare ale facilității prevăzute la alin. (1). Titlul de creanță devine titlu executoriu în condițiile legii.

(6) Sursa de plată a garanțiilor acordate de către F.N.G.C.I.M.M. în numele și contul statului pentru facilitatea prevăzută la alin. (1) este bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale, titlul "Alte transferuri" cod 55, alin. "Sume rezultate din executarea garanțiilor acordate din bugetul de stat" cod 55.01.50.

(7) Creanțele rezultate din plata garanțiilor de stat acordate în baza prezentului articol, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanție, sunt creanțe bugetare și se recuperează de la debitori de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, conform prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Sumele încasate conform alin. (7) sunt venituri ale bugetului de stat.

(9) Pentru neplata la scadență a obligațiilor rezultate din executarea scrisorilor de garanție, debitorul datorează dobânzi și penalități de întârziere conform dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, care se calculează începând cu ziua următoare datei plății sumei rezultate din executarea scrisorii de garanție și până la data stingerii inclusiv, se comunică și se recuperează de către organele fiscale competente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare .

(10) Regimul prevăzut la art. 4 alin. (3) nu afectează termenii și condițiile în care a fost acordată garanția statului potrivit dispozițiilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 37/2020.

Art. 6. - (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2), debitorii definiți la

art. 1 lit. b), cu excepția persoanelor fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) prezintă declarația pe propria răspundere, cu privire la afectarea, în sensul scăderii, în contextul crizei actuale, cu minimum 25% a mediei rezultatelor lunare pe ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021. În situația debitorilor care nu au o perioadă similară de raportare în anul 2021, fiind înființați cu mai puțin de 1 an în urmă, analiza se va realiza prin raportare la media rezultatelor de la înființare. Rezultatul lunar se determină potrivit normelor de aplicare prevăzute la art. 5 alin. (2);

b) prezintă declarația pe propria răspundere că nu vor distribui și nici nu vor plăti dividende pe perioada aplicării facilității de amânare la plată și nu vor acorda sau rambursa credite către acționari, cu excepția întreprinderilor publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare;

c) nu au fost înregistrate incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăți în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 (șase) luni anterioare datei solicitării;

d) nu se află în insolvență la data solicitării suspendării rambursării creditului, conform informațiilor disponibile pe pagina web a Oficiului Național al Registrului Comerțului;

e) prezintă declarația pe propria răspundere că nu înregistrează un nivel al activului net sub nivelul unei valori egale cu jumătate din capitalul social, potrivit bilanțului la 31.12.2021 deus și înregistrat la autoritățile fiscale, după caz;

f) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreeat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) - Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2), debitorii definiți la art. 1 lit. b), persoane fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să nu se afle în incapacitate de plată la data solicitării suspendării rambursării creditului;

b) prezintă declarația pe propria răspundere cu privire la creșterea cu minimum 25% a cheltuielilor medii lunare, ca urmare a creșterii prețurilor în contextul crizei actuale, în ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligațiilor de plată comparativ cu perioada similară a anului 2021;

c) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluție/un plan de restructurare a datoriilor agreeat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență .

Art. 7. - Prevederile prezentei ordonanțe de urgență vor fi aplicabile începând cu cea de a 7-a zi calendaristică de la data aprobării normelor de aplicare, prevăzute la art. 5 alin.(2).

Art. 8. - Banca Națională a României emite reglementări privind modalitatea, periodicitatea și formularele de raportare a expunerilor care fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență, în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Nicolae - Ionel CIUCĂ,
Prim ministru